

کاریکاتور‌یست‌های مطبوعاتی هلند

Holland's Editorial Cartoonists فرهاد فروتنیان

◀ در اروپا، در کنار طنز مطبوعاتی و کاریکاتورهای سیاسی انبوهی از قصه‌ها، مثل‌ها و روایت‌های طنزی که ریشه‌های بسیار کهن و قدیمی دارند، در قالب کتاب در دسترس مردم قرار می‌گیرند، علاوه بر قصه‌ها و داستان‌های کهن، هر آنچه که در زندگی روزمره مردم به صورت شوخی و لطیفه قابل تعریف کردن و دهن به دهن گشتن است، نیز به صورت کتاب درمی‌آید و با استقبال وسیع مردم روبرو می‌شود.

در میان کاریکاتورهای مورد علاقه توده‌های مردم در اروپا، آثاری که به نوعی چاشنی طنز و فکاهه را در مناسبات دیوانسالاری و زندگی ساده‌ی روزانه‌ی مردم جستجو می‌کنند، نیز وجود دارند. از جمله در کشور هلند که با نقاشانی همچون وان گوگ و گوگن میراث‌دار یکی از غنی‌ترین آثار و مکاتب نقاشی است، کاریکاتورهای ساده و برگرفته از زندگی مردم طرفداران بسیاری دارد و هنرمندان کاریکاتوریست این کشور بخش قابل توجهی از درآمدشان را مدیون تهیه و انتشار این قبیل آثارند.

مضامین کاریکاتورهایی که در هلند چاپ و منتشر می‌شوند، از میان مشاغل، صنوف و مناسبات اجتماعی میان آن‌ها انتخاب می‌شوند. زنان ساده‌ای و خود بزرگی‌بین، مردان حواس‌پرت، پلیس‌های وسواسی، معلمان خسیس و سخت‌گیر، پرستاران عصبی و کم‌تعمل و صنف‌هایی از این قبیل بخش قابل توجهی از این سوژه‌ها را تشکیل می‌دهند. اغلب، اعضا و وابستگان همین صنوف از پر و پا قرص‌ترین مخاطبان این طرح‌ها هستند. آن‌ها بر این باورند که انتشار این گونه کاریکاتورهای آمیخته به شوخی و طنز، روحیه‌ی جامعه را تلطیف و مشاغل و صنوف را از عادات و رفتارهای ناپسند پالایش می‌کند و به مردم از هر صنفی فرصت می‌دهد که مناسبات خود را بر فضای صمیمانه‌تری گسترش بدهند.

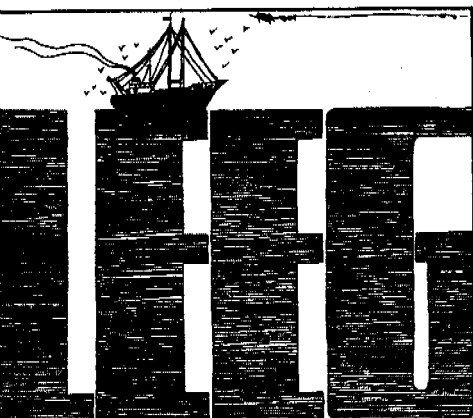
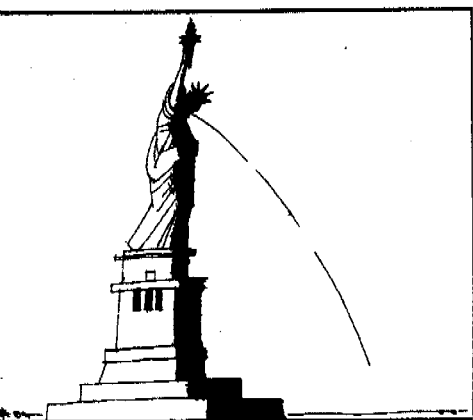
پدیدآورندگان طرح‌های طنز و داستان‌های مصور فکاهی دنباله‌دار، آثارشان را با کاریکاتورهای ساده، قابل درک و فضاسازی‌های دلپذیر و آشنا به چشم مردم کوچه و بازار، به وجود می‌آورند. آن‌ها از چشم‌اندازها و معماری‌ها، تیپ‌ها و عادات مردم

LEN

است که علت آن بی‌پردگی محضش در بیان وقایع سیاسی است. وی علاقه‌ای به انتشار مجموعه آثارش ندارد.

الهام می‌گیرند و آثار خود را عرضه می‌کنند. کارها در عین سادگی، از فراغت سایه‌کاری و هاشورهای چشم‌نواز برخوردارند تا به راحتی با مخاطبان خود ارتباط برقرار کنند.

در این شماره کیهان کاریکاتور، نگاهی گذرا داریم به معرفی آثار معروف‌ترین و مطرح‌ترین هنرمندان کاریکاتوریست هلند که از جایگاه ویژه‌ای در عرصه مطبوعات این کشور بهره‌مندند.

◀ **تئو خوتیه (۱۹۲۲) Teo Gootjes**
او برآمده از خانواده‌ای هنرمند است و پدر و برادرش از نقاشان نام‌آور هلند هستند. تئو خوتیه در جوانی به تحصیل الهیات روی آورد و پس از خاتمه تحصیلاتش در نهایت تصمیم گرفت راه پدرش را در پیش گیرد. بنابراین، وارد مدرسه هنرهای زیبای روتردام شد و در رشته گرافیک به تحصیل پرداخت.

وی پس از خاتمه تحصیلات به کار تبلیغات روی آورد. در ۱۹۷۰، به عنوان تصویرساز به همکاری با روزنامه **Het Vrij vilt** (مردم آزاد) پرداخت و پس از مدتی به طراحی سیاسی روی آورد. ویژگی‌های آثار وی یکی در خطوط منظم و ساده و روان و فضاهای مفید است و دیگر در صراحت بیانش در قبال مسائل سیاسی. آثار تئو خوتیه از اهمیت خاصی در میان سایر طراحان سیاسی هلند برخوردار

◀ یوس کولینیون (۱۹۵۰) **Yos Collignon**
وی که فارغ التحصیل رشته حقوق بین
المللی است، با وجود دریافت جایزه ویژه برای
مقاله دکترای حقوق، تصمیم گرفت به طراحی
سیاسی روی بیاورد.

کولینیون طراحی را با کار برای نشریه
دانشگاه Utrecht آغاز کرد و مسئولیت بخش
دانشگاه ها را در روزنامه **de Volkskrant**
(روزنامه ملت) عهده دار شد. او از سال ۱۹۷۷
به طور مستمر به طراحی برای روزنامه **NRC**
پرداخت. در سال ۱۹۸۰، وی در روزنامه ملت
مشغول به کار شد.

یوس به همراه همکاری **tom jansen** شیوه
جدیدی را در طراحی مطبوعاتی هلند پدید آورد.
که تحت تاثیر طراحان آمریکایی پت الیفانت
و جف مک نلی بود. آثار وی از پرطرفدارترین
کارتون های مطبوعاتی در کشور هلند است.
کاریکاتورهای وی تا کنون در ۸ مجموعه
انتشار یافته است.

◀ توم یانسن (۱۹۵۰) **Tom Yansen**

یانسن فارغ التحصیل آکادمی بسیار
معتبر **Rietveld** آمستردام در رشته گرافیک
است. وی از ۱۹۷۵ به طراحی مطبوعاتی روی
آورد و کارش را با روزنامه (**Trouw** اعتماد)
آغاز کرد که هنوز هم ادامه دارد. او از ۱۹۸۳ با
سازمان مطبوعات هلند (**GPD**) همکاری داشته
که طراحی برای ۱۲ روزنامه هلندی را برایش
به ارمغان آورده است. از اعضای اصلی سندیکای
نویسندگان و طراحان جهانی است و آثارش به
طور منظم در معتبرترین نشریات جهان نظیر:
Tim Magazine, New York times, Herald به چاپ
می رسند. توم یانسن به طراحی و صفحه آرایی کتاب
به ویژه کتاب های درسی نیز اشتغال دارد.

◀ باس فن راسخوت

Bas Va der schot (۱۹۷۰)

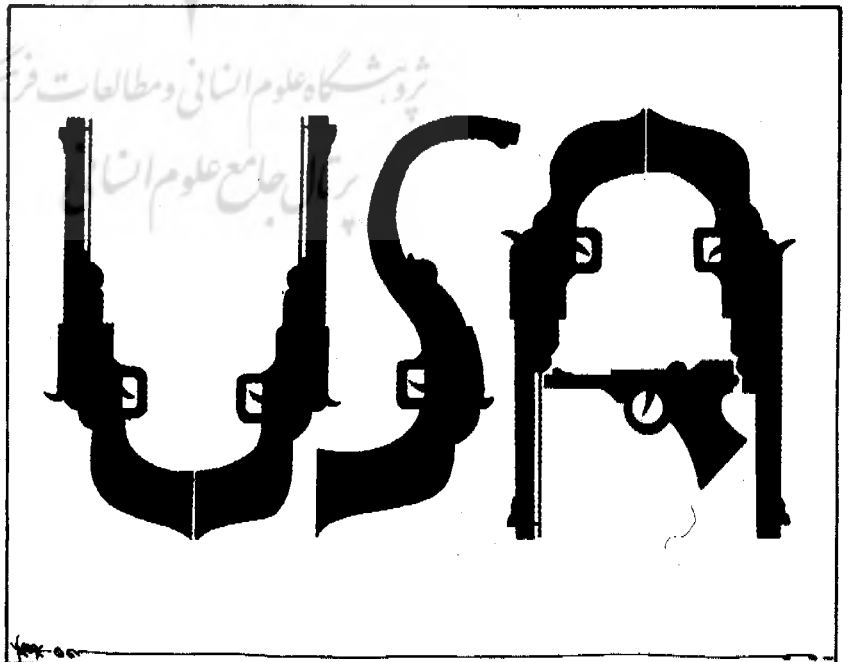
او فارغ التحصیل رشته علوم سیاسی از
دانشگاه آمستردام و متخصص سیاست بین
المللی در زمینه پیشرفت های کشورهای در
حال رشد است.

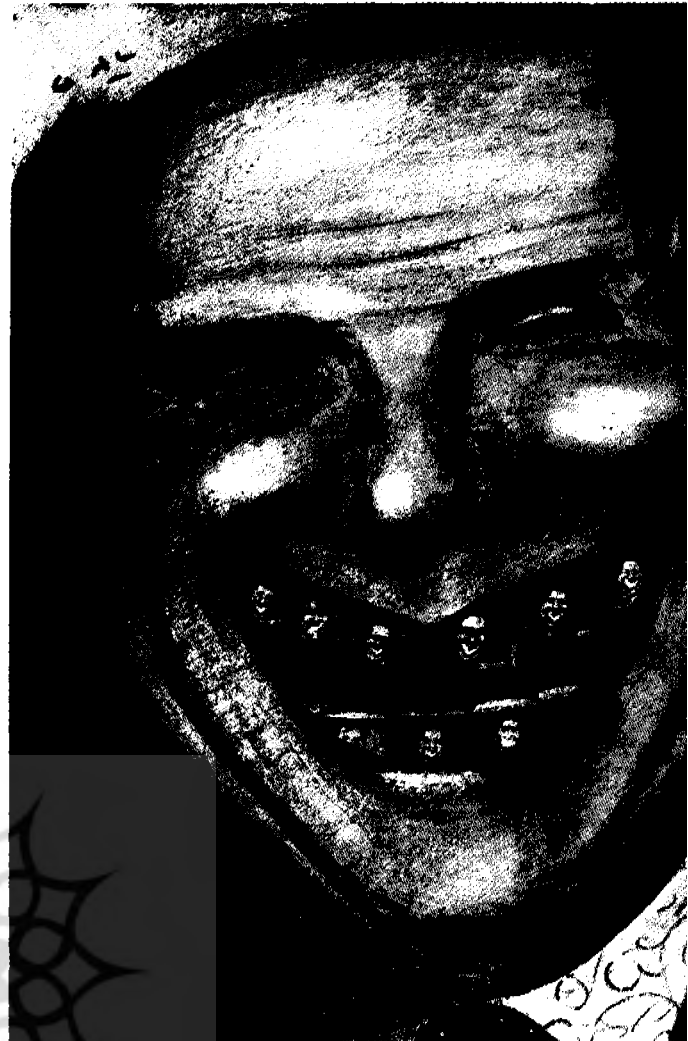
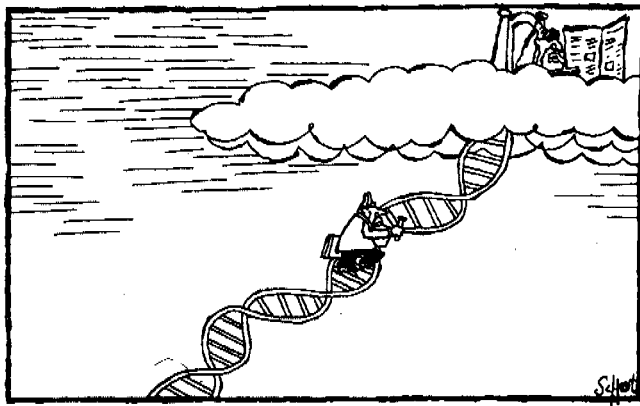
فن راسخوت همزمان با تحصیل در
رشته علوم سیاسی، در آکادمی هنرهای
زیبای آمستردام نیز مشغول به تحصیل شد
و پس از خاتمه آن، به طراحی مطبوعاتی
روی آورد. وی از ۱۹۶۶، به طور مستمر برای
روزنامه **Algemeen dagblad** طراحی سیاسی
کرده است. فن راسخوت به طور همزمان با
سایر نشریات هلندی همکاری دارد و با نشریات
دیگری نیز در عرصه بین المللی همچون:
Herald Tribune, Daily Yomiuri, Angeles Times
کار کرده است. یانسن فن راسخوت در سال
۲۰۰۳ جایزه بهترین کارتون نویس مطبوعاتی
هلند را از آن خود کرد.

◀ لن مونیک (۱۹۲۵) **Len munnik**

وی فارغ التحصیل رشته گرافیک از آکادمی
هنرهای زیبای روتردام است و از ۱۹۷۳ به
شکل حرفه ای به طراحی مطبوعاتی اشتغال
دارد. لن مونیک در کنار طراحی سیاسی برای
روزنامه **Trouw**، به طور منظم برای شبکه
تلویزیونی **NCRV** و بیش از چهل ماهنامه
و هفته نامه طراحی می کند. وی از پرکارترین
طراحان مطبوعاتی است و همکاری اش با
نشریات مدافع طبیعت و محیط زیست از او
چهره ای شاخص ساخته است.

آثار مونیک در عین سادگی در اجرا، از شوخ
طبعی و تیزبینی سیاسی برخوردار است او از
فعالین ضد جنگ در اروپاست و آثارش در نشریات

◀ فریتز مولر (۱۹۳۲) Fritz Muller

مولر فارغ التحصیل آکادمی هنرهای زیبای آمستردام است. او کارش را با طراحی تبلیغاتی و صفحه‌آرایی شروع کرد و به حق به شاخص‌ترین هنرمند کاریکاتوریست مطبوعاتی هلند تبدیل شد. علاوه بر معتبرترین نشریات هلند، آثارش زینت بخش نشریه Punch نیز بوده است.

مولر در ۱۹۶۸ طراحی مطبوعاتی را آغاز کرد و هم اکنون جنجال بر انگیزترین طراح مطبوعاتی در هلند به شمار می‌رود.

آثارش از نظر فنی جایگاه ویژه‌ای در میان طراحی مطبوعاتی هلند دارد و علاقه فراوانش به ماشین آلات مکانیکی قدیمی و عتیقه غالباً در خدمت موضوعات سیاسی روز قرار می‌گیرد.

فریتز مولر در سال ۲۰۰۰ جایزه‌ی ویژه مطبوعات هلند Intspotprijs را تصاحب کرد. وی همچنین از شاعران نامدار هلند نیز به شمار می‌رود و به عنوان saxofonist نیز به اجرای کنسرت می‌پردازد. آثار مولر در مجموعه‌های متعددی منتشر شده است.

Frits Müller

◀ پیتر فن استراتن (۱۹۳۵) Peter Vav Straaten

او فارغ التحصیل آکادمی هنرهای زیبای آمستردام است و از ۱۹۸۵ به طراحی مطبوعاتی اشتغال دارد. فن استراتن از نامدارترین طراحان سیاسی هلند است که آثارش به طور منظم در معتبرترین نشریات هلند از جمله Vry Nederland و بسیاری از روزنامه‌های این کشور به چاپ می‌رسد. همچنین فن استراتن از نمایندگان نویسندگان برجسته هلند و از متفکرین شاخص این کشور است. او از جمله پرکارترین طراحان سیاسی هلند است که روزانه ۵ اثر سیاسی را به چاپ می‌رساند.

فن استراتن جوایز بسیاری را در عرصه کارتون سیاسی و کارتون دنباله دار تصاحب کرده که از جمله می‌توان به جایزه ویژه مطبوعاتی در سال‌های ۱۹۳۲، ۱۹۹۷ و ۲۰۰۳ اشاره کرد. همچنین در ۱۹۹۶ تقدیرنامه ویژه سلطنتی هلند برای فعالیت‌های ارزشمند فکری و هنری‌اش به وی داده شد. آثار پیتر فن استراتن در دهها مجموعه شخصی در سطح جهانی به چاپ رسیده است.

سراسر اروپا مورد توجه قرار دارد.

سن مونیخ در ۱۹۹۱، مفتخر به دریافت جایزه ویژه بهترین کارتون‌نویست مطبوعاتی هلند شد. آثار وی در ۱۰ مجموعه شخصی انتشار یافته است.

◀ استفان فروری (۱۹۲۶) Stefan Verwey

او از کودکی به طراحی برای نشریات کودکان پرداخت و در ۲۰ سالگی از سرشناس‌ترین طراحان هلند شد. وی از ۱۹۷۳ به طور مستمر به طراحی سیاسی - اجتماعی پرداخته و آثار بی‌شمارش در زمینه مهاجرت از شهرت بسیاری برخوردار است. آثار استفان از وضوح کامل در تکنیک و موضوع برخوردارند. فروری با دهها نشریه همکاری مستمر دارد، در ۱۹۸۷، جایزه بهترین کارتون‌نویست مطبوعاتی هلند را از آن خود کرد. وی در سال‌های ۱۹۹۸ و ۱۹۹۹ برنده جایزه بهترین کارتون سال هلند شد.

آثار استفان فروری در نمایشگاه‌های فردی معتازی در موزه‌های آمستردام و روتردام عرضه شده و بیش از ۱۲ مجموعه از کاریکاتورهای وی به انتشار رسیده است.

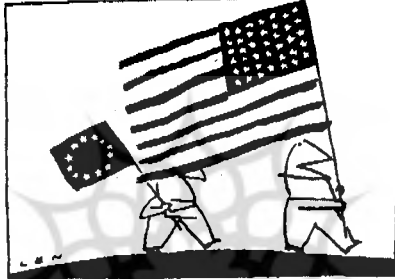
◀ فریتز برند (۱۹۲۵) ، برلین Fritz Behrendt

برند هنگامی که ۱۲ سال داشت ، به همراه خانواده‌اش به علل سیاسی به هلند مهاجرت کرد. کارهایش از ۱۹۳۸ در نشریه کودکان به نام «مردم» به چاپ رسید. وی در ۱۹۳۵ از مدرسه هنر آمستردام فارغ التحصیل شد و طی سال‌های جنگ دوم جهانی به خلق و انتشار آثار ضد جنگ و ضد فاشیسم سرگرم بود. فعالیت‌های اجتماعی او نظیر تشکیل جبهه جوانان برای بازسازی پس از جنگ در یوگسلاوی و انتشار آثار سیاسی اش در برلین پس از جنگ از اقدامات به یادماندنی او هستند.

برند از ۱۹۴۹ تاکنون، به طور مستمر با مهم‌ترین مطبوعات هلند از جمله روزنامه‌های Het Parool (کلام) و De Telegraf در عین حال به شکل کسرتدهای یا نشریات متفاوتی در سایر کشورها از جمله: The New York Times, Der Spiegel, Punch و Time همکاری داشته است.

طرح‌های طنزآمیز برند به دلیل نمایش مستقیم و مقتدرانه اندیشه سیاسی وی قابل شناسایی‌اند. او در نمایشگاه‌های بسیاری در هلند و سایر کشورها شرکت کرده و توجه ویژه‌ای به سازماندهی و برگزاری منظم نمایشگاه‌ها در کشورهای اروپای شرقی داشته است.

فریتز برند مدال ویژه سلطنتی هلند را به خاطر فعالیت‌های اجتماعی و بشر دوستانه‌اش دریافت کرده است. وی در ۱۹۸۵ ، مفتخر به دریافت نشان جهانی بهترین کارتون‌نویست سیاسی و مطبوعاتی از سازمان آمریکایی

«طراحان مطبوعاتی» شد.

در سال ۲۰۰۰ ، او جایزه بهترین طراح مطبوعاتی را از سازمان ملل متحد دریافت کرد و در همان سال ، ارزشمندترین نشان موجود در جهان مطبوعات را از سوی Karikad برلین برای بیش از نیم قرن فعالیت و کار برجسته اش دریافت نمود. تاکنون از آثار فریتز برند بیش از ۱۸ مجموعه به طور مستقل انتشار یافته است.

